

Aanvaarding nalatenschap

De wet geeft erfgenamen drie mogelijkheden bij het openvallen van een nalatenschap, te weten: zuiver aanvaarden, beneficiair aanvaarden en verwerpen. De verschillende keuzemogelijkheden worden hieronder toegelicht.

Zuivere aanvaarding

Als u een nalatenschap zuiver aanvaardt, dan verkrijgt u zowel de baten als de schulden. Dit brengt met zich mee dat u met uw **gehele eigen vermogen aansprakelijk** bent voor de schulden. Indien meerdere erfgenamen de nalatenschap zuiver hebben aanvaard, dan bent u aansprakelijk voor een gedeelte gelijk aan uw aandeel in de nalatenschap. Als uw aandeel in de nalatenschap bijvoorbeeld $\frac{1}{4}$ is, dan bent u ook voor $\frac{1}{4}$ gedeelte aansprakelijk voor de schulden.

Het is dus belangrijk dat u op de hoogte bent van het saldo van de nalatenschap. Hierdoor kunt u voorkomen dat u in privé de schulden van de overledene moet betalen. Als u de administratie van de overledene doorneemt, kunt u over het algemeen de bezittingen en schulden van de overledene inventariseren.

Zuivere aanvaarding kan plaatsvinden door middel van het ondertekenen van de bijgevoegde ‘verklaring van zuivere aanvaarding’. De door u ondertekende verklaring van zuivere aanvaarding wordt vervolgens aan de verklaring van erfrecht gehecht. Let op: uw handtekening dient notarieel te worden gelegaliseerd.

Ook vóór het ondertekenen van een wilsverklaring kan zuivere aanvaarding al hebben plaatsgevonden. Dit wordt zuivere aanvaarding door middel van een gedraging genoemd. Zuivere aanvaarding door middel van een gedraging vindt plaats als u zich **gedraagt** als een erfgenaam die reeds zuiver heeft aanvaard. Schuldeisers mogen er dan van uitgaan dat u ook daadwerkelijk zuiver hebt aanvaard. U gedraagt zich onder meer als een erfgenaam die reeds zuiver heeft aanvaard als u spullen van waarde uit het huis van de overledene meeneemt of wanneer u deze spullen verkoopt. Hieronder twee voorbeelden:

- Als u de sieraden van de overledene meeneemt of wanneer u de meubels van de overledene verkoopt aanvaardt u daardoor de nalatenschap zuiver, omdat deze spullen materiële waarde hebben.
- Wanneer u een fotoalbum van de overledene meeneemt, aanvaardt u de nalatenschap niet, omdat het fotoalbum uitsluitend emotionele/immateriële waarde heeft.

Indien u twijfelt over hetgeen er na het voldoen van de schulden per saldo overblijft is het verstandig om te wachten met het ‘regelen’ van de nalatenschap en het opruimen en verdelen van spullen tot het moment dat de baten en schulden in de nalatenschap zijn geïnventariseerd. Een uitgebrachte keuze, ook de zuivere aanvaarding door een gedraging, is namelijk in beginsel onherroepelijk. Zolang u de nalatenschap niet zuiver hebt aanvaard, kunt u ervoor kiezen om beneficiair te aanvaarden of te verwerpen. Bij een vermoeden van een negatieve nalatenschap is het verstandig om beneficiair te aanvaarden. Indien vaststaat dat het saldo van de nalatenschap positief is, volstaat zuivere aanvaarding.

Beneficiaire aanvaarding

De erfgenamen aanvaarden, maar als blijkt dat de nalatenschap negatief is, dan zijn de erfgenamen alleen aansprakelijk voor zover er baten in de nalatenschap zitten. Deze baten moeten dan ook uitsluitend aangewend worden om de schulden te betalen. Deze wijze van aanvaarding is raadzaam, als het onduidelijk is of het saldo van de nalatenschap positief of negatief zal zijn.

Een beneficiair aanvaarde nalatenschap moet in beginsel volgens strikte regels worden afgewikkeld (vereffening volgens de wet), hetgeen kosten met zich meebrengt, zoals onder meer:

- erfgenamen zijn verplicht een boedelbeschrijving op te maken en te deponeren bij de rechtbank;
- de schuldeisers dienen soms te worden opgeroepen door middel van een advertentie in de krant;
- erfgenamen zijn verplicht de tot de nalatenschap behorende goederen te beheren en de nalatenschap klaar te maken voor verdeling, de goederen moeten in beginsel in het openbaar worden verkocht;
- erfgenamen dienen rekening en verantwoording af te leggen over het gevoerde beheer.

Alle erfgenamen zijn verantwoordelijk voor de vereffening van de nalatenschap. Bij het beneficiair aanvaarden van een nalatenschap moeten de goederen uit de nalatenschap beschikbaar blijven voor schuldeisers. Dit houdt in dat de erfgenamen voldoening van de schulden niet mogen verhinderen. Indien erfgenamen de mogelijkheid tot verhaal op de goederen van de nalatenschap frustreren, dan kunnen schuldeisers hun vordering op de betreffende erfgenaam verhalen.

Verwerping nalatenschap

In dat geval komen alle aanspraken op de nalatenschap te vervallen. De erfgenaam die verwerpt, wordt geacht nooit erfgenaam te zijn geweest. Hij heeft géén recht op goederen uit de nalatenschap en is niet aansprakelijk voor de schulden van de nalatenschap. Het erfdeel van iemand die verwerpt, wordt verkregen door zijn kinderen en bij afwezigheid hiervan door de overige door de wet geroepen erfgenamen. Bij testament kan van deze wettelijke regeling worden afgeweken.

Kosten beneficiaire aanvaarding en verwerping

Om beneficiaire aanvaarding of verwerping tot stand te brengen, dient een verklaring te worden afgelegd bij de griffie van de rechtbank. U dient dan een volmacht te ondertekenen, welke ik, indien u de nalatenschap wenst te verwerpen of beneficiair wenst te aanvaarden, zal toezenden. Aan het beneficiair aanvaarden dan wel verwerpen zijn kosten verbonden, de griffiekosten bedragen thans € 127,00. Verder dient u rekening te houden met extra notariskosten.

Indien u de nalatenschap beneficiair wenst te aanvaarden of te verwerpen, verzoek ik u vriendelijk zo spoedig mogelijk contact op te nemen, zodat ik zorg kan dragen voor het opmaken van de vereiste volmacht.